

בחירות לכנסת ה-25

מנהיגי העתיד בונים חלום של מדינה

מנהיגי העתיד בונים חלום של מדינה

רקע:

- הבחירות לכנסת העשרים וחמש יתקיימו ביום שלישי ז' בחשוון תשפ"ג, אחד בנובמבר 2022. הבחירות הן נשמת אפה של הדמוקרטיה והן מבטאות את יכולת האזרחים להשפיע על חייהם, ולהכריע בעיצוב דמותה של מדינת ישראל.
- למערכת החינוך מקום מרכזי בחינוך לתודעה אזרחית ומעורבות פוליטית.
- תקופת הבחירות מזמנת אפשרות להתחקות אחר תהליך הבחירות במדינה דמוקרטית, בה הזכות להצביע שמורה לכל אזרח במדינה ללא הבדל דת, גזע ומין מגיל 18 ומעלה.
- במהלך ששת השיעורים המוצעים בזאת, יתנסו תלמידי היסודי בכיתות ג-ד בתהליך הבחירות. התלמידים יתארו מהי המדינה עליה הם חולמים, יכינו מצע למפלגה, יקימו מפלגה, יקיימו תעמולת בחירות ויתנסו בתהליך הבחירות.
- תוך כדי התנסות זו ילמדו על ההליך הדמוקרטי ובסיומו תתבצע הקבלה מן הכיתה אל המדינה.

מנהיגי העתיד בונים חלום של מדינה

הנחיות למורה –רציונל השיעורים

מטרת היחידה היא :להקנות לתלמידים ידע ומושגים בתהליך הדמוקרטי של הבחירות באמצעות פעילות חווייתית של בניית מדינה עליה הם חולמים .

יש לשים לב, שהדגש בשיח איננו המדינה החלומית אלא הדגש הוא על התהליך הדמוקרטי והמושגים. המדינה החלומית משמשת כלי או אמצעי ללימוד והבנה של תהליך הבחירות המתרחש במציאות חיינו בימים אלה.

לאורך כל תהליך העבודה כדאי לציין בצד הלוח את המושגים הדמוקרטיים הרלוונטיים לכל שלב בתהליך.
(מומלץ למורה לבחור את המושגים אותם ברצונו ללמד בהתאם לרמת כיתתו).

שיעור ראשון –נושא השיעור –חלום של מדינה –המושגים הרלוונטיים :עקרון שלטון העם, מפלגה, מצע ומפלגה.
שיעור שני –נושא השיעור –בניית תעמולת בחירות –המושגים הרלוונטיים –תעמולת בחירות.

שיעורים שלישי ורביעי (מומלץ ברצף) –נושא השיעור -הצגת תעמולת בחירות כיתתית –המושגים הרלוונטיים –תעמולת בחירות.

שיעור חמישי –נושא השיעור –בחירות בכיתה –המושגים הרלוונטיים –עקרון הכרעת הרוב, בחירות/הצבעה.

שיעור שישי –נושא השיעור –מן הכיתה אל המדינה ורפלקציה על היחידה תוך ביסוס המושגים הדמוקרטיים שנלמדו תוך כדי התהליך וסיכום החוויה והלמידה .

מנהיגי העתיד בונים חלום של מדינה

קהל יעד

כיתות ג-ד'

משך זמן

6 שיעורים

מטרות

התלמידים יכירו מושגים דמוקרטיים הקשורים לנושא הבחירות: דמוקרטיה, מפלגה, מצע מפלגתי, תעמולת בחירות,

התלמידים יתנסו בחוויות מעולם הבחירות.

התלמידים יבינו את האופן בו מתנהל תהליך הבחירות במדינה.

מנהיגי העתיד בונים חלום של מדינה

עזרים בהפעלה מקוונת מרחוק

- תוכנת zoom
סרטוני הדרכה להיכרות עם zoom
<https://he.padlet.com/yossibarak/ZoomGuide>
- לוח שיתופי פאדלט
סרטון הנחייה להכנת לוח שיתופי פאדלט
<https://youtu.be/EYnu7Q7FdQE>
- מצגת שיתופית להצגת מצע קבוצות
סרטון הנחייה להכנת מצגת שיתופית
<https://youtu.be/UGmZNGxp8Oc>
- שאלון מקוון לביצוע הצבעה
סרטון הנחייה להכנת שאלון מקוון
<https://youtu.be/G0AvO9XN8hc>
-

עזרים בהפעלה פרונטלית

- בריסטולים צבעוניים בגדלים שונים
- צבעים – צבעי עיפרון, צבעי גואש, צבעי מים, טושים
- מכחולים וצלוחיות עם מים
- מספרים ודבק
- עיתונים וירחונים
- דפי עבודה לחלוקה (מצ"ב בנספח – מומלץ להדפיס צבעוני)
- ליום הבחירות – פרגוד, מעטפות (ניתן לכתוב על המעטפות – כיתה ה' – 2' בחירות, 2015) תיבת קלפי, רשימה שמית של תלמידי הכיתה.

שיעור 1

חלום של מדינה

חלום של מדינה

בשלטון דמוקרטי העם הוא זה שבוחר את הנציגים שלו – את השלטון – עקרון דמוקרטי זה נקרא: עקרון שלטון העם .

תפקידם של הנציגים - לנהל את המדינה ולדאוג לאזרחי המדינה .

חלום של מדינה

בדמוקרטיה - מי שבוחר את הנציגים, הם אזרחי המדינה, ולהם הכוח לקבל החלטה מי ינהיג אותם ואת מדינתם.

אלו מנהיגים אתם מכירים ומה תפקידם ?

חלום של מדינה

העם בוחר את המפלגה על פי מצע המפלגה. לכל מפלגה יש מצע ובו כתוב ה"אני המאמין" של אותה מפלגה. האזרח בוחר את המפלגה על פי המצע שלה התואם ביותר את עמדותיו.

בהגדרת "עקרון שלטון העם" מופיעה המילה "ריבון".
פירוש המילה ריבון הוא – אדון, מושל, שולט.

עקרון שלטון העם הוא עקרון מהותי בדמוקרטיה.
משמעות המילה דמוקרטיה :
שלטון העם = דמוס – עם, קרטיה – שלטון.

חלום של מדינה

בשיעורים הקרובים נשחק במשחק בו כולנו נוכל להיות מנהיגי המדינה ונציג את החלום שלנו על "איך שהמדינה צריכה להיות בעינינו".

נכתוב את הרעיון שלנו לגבי "המדינה שהייתי רוצה לחיות בה", ננסה לשכנע את הכיתה שתבחר בנו כנציגים שלה, נערוך בכיתה בחירות שבסופן ייבחרו הנציגים הרצויים ביותר בעיניכם.

חלום של מדינה

משימה אישית

הפעלת תלמידים פרונטלית

כל תלמיד מגדיר שלושה דברים שהיה רוצה שיהיו במדינה עליה הוא חולם
דף עבודה אישי נספח מס 1

הפעלת תלמידים מקוונת

לוח חלק בזום שהמורה כותב את מה שהתלמידים אומרים
התלמידים כותבים בצ'ט
קישור לפאדלט-לעלות פתק או פסקה קטנה ללוח שהתלמיד כותב

חלום של מדינה

משימה קבוצתית - בניית מצע המפלגה

כעת נתחלק לקבוצות.

כל קבוצה תהווה מפלגה ועליה לכתוב את מצע המפלגה שלה .

בראש כל קבוצה ייבחר תלמיד שיוביל את הדיון. בתחילה, כל תלמיד יציג לחבריו את החלום האישי שלו. בהמשך יבחרו כל חברי הקבוצה, במשותף, מהם שבעת הנושאים החשובים ביותר בעיניהם, שיהיו במדינה שהם חולמים להקים. שבעת הנושאים האלה יהוו העקרונות למצע המפלגה .

המורה תיתן לתלמיד בקבוצה שיוביל את הדיון ואת דף עבודה מספר 2 - נספח 2

חלום של מדינה

משימה קבוצתית - בניית מצע המפלגה

לאחר שהקבוצה ניסחה את מצע המפלגה הקבוצה מציגה את המצע לכלל הכיתה.

לאחר המשימה הקבוצתית המורה עורך הקבלה לתהליך הבחירות הארצי .

כל קבוצה בכיתה היא כמו מפלגה .

מפלגה היא "קבוצת בני-אדם שהתאחדו כדי לקדם בדרך חוקית מטרות מדיניות ו/או חברתיות ולהביא לייצוגם בכנסת על-ידי נבחרים. (חוק המפלגות התשנ"ב 1992)

הפעלת תלמידים מקוונת

חלוקת התלמידים לחדרי זום. כל ילד יעלה את הרעיונות שהוא הציע ואת החלום שלו
חברי החדר יכינו את מצע המפלגה ויעלו לפדלט כדי שיוכלו להציג למליאה

חלום של מדינה

החלום שבניתם המורכב מהדברים החשובים בעיניכם במדינה שתקימו נקרא –מצע מפלגתי

מצע מפלגתי - הוא מסמך המפרט את העקרונות של המפלגה ואת התוכניות שבכוונתה להגשים כאשר תעלה לשלטון.

שיעור 2

הכנת תעמולת בחירות

הכנת תעמולת בחירות

בשיעור הקודם כל קבוצה הייתה מפלגה והגדירה את המצע שלה – העקרונות החשובים ביותר בעיניה במדינה שתקום .

בשיעור זה כל קבוצה תעבוד על תעמולת הבחירות שלה ותחשוב כיצד היא תשכנע את חברי הכיתה לבחור דווקא במפלגה שלה .

תעמולת בחירות

פרסום שנועד לשכנע מצביעים לבחור במועמד או מפלגה בבחירות.

הכנת תעמולת בחירות

הפעלת תלמידים פרונטלית

על מנת לשכנע את חברי הכיתה עליכם לבנות מפלגה:

לתת למפלגה שם, שמעביר את המסר העיקרי שלכם, להמציא שיר פרסומת למפלגה – שיר קליט שמעביר את הרעיונות שלכם, להמציא סיסמא למפלגה, לצייר כרזה, להשתמש בעזרים השונים וניתן גם בטלפונים ותמונות שלכם ולבסוף עליכם לבחור את הדרך היצירתית בה תציגו את מצע המפלגה לכיתה וניסיון לשכנע את אזרחי הכיתה לבחור דווקא במפלגה שלכם.

המורה תיתן לכל מוביל קבוצה את דף משימה מספר 3 - נספח 3

הפעלת תלמידים מקוונת

הכנת מצגת שיתופית

הכנת תעמולת בחירות

סיום שיעור

הפעלת תלמידים פרונטלית

תעמולת הבחירות בכיתה תעשה עוד מספר ימים ובימים אלה כל מפלגה יכולה להיפגש ולהכין בבית את התעמולה שלה – לרשות כל קבוצה יעמדו 7 דקות לשם הצגת הרעיונות שלה וכדי לשכנע את תלמידי הכיתה להצביע להם.

הפעלת תלמידים מקוונת

הצגת מצגת שיתופית

שיעור 3-4

תעמולת בחירות בביתה

תעמולת בחירות בכיתה

שני השיעורים הקרובים יוקדשו לכך, שכל קבוצה תציג את תעמולת הבחירות שלה, תנסה לשכנע אתכם, אזרחי הכיתה, לבחור בה ותאפשר לכם לשאול שאלות את חברי המפלגה.

לכל קבוצה יש 7 דקות להצגה ו 3 –דקות לשאלות .

הפעלת תלמידים פרונטלית

הצגה פרונטלית

הפעלת תלמידים מקוונת

הצגת מצגת שיתופית

תעמולת בחירות בכיתה

האם היו דברים מיוחדים במיוחד בעיניכם ?

מה אהבתם במיוחד ?

מה היה מיוחד בהצגה...

תעמולת בחירות בכיתה

סיום שיעור

הפעלת תלמידים פרונטלית

יש לתלמידים מספר ימים עד לבחירות הכיתתיות בהן כל קבוצה יכולה להמשיך את התעמולה ולשכנע את חברי כיתתם לבחור דווקא בהם .

הפעלת תלמידים מקוונת

העלאת המצגות השיתופיות למסמך פאדלט מרכז

שיעור 5

בחירות כיתתיות

בחירות כיתתיות

היום הגדול הגיע ואנו עורכים בחירות בכיתה –המפלגה /הקבוצה שהצליחה לשכנע, בצורה הטובה ביותר את חברי הכיתה היא זו שתנצח היום. זהו עקרון מקובל בחברה דמוקרטית הנקרא עקרון הכרעת הרוב.

עקרון הכרעת הרוב –בדמוקרטיה ההחלטות מתקבלות על פי רצון הרוב. המיעוט חייב לקבל על עצמו את החלטת הרוב, כל עוד החלטת הרוב שומרת על ערכי הדמוקרטיה ואינה פוגעת בזכויות המיעוט.

המפלגה שתנצח היא המפלגה שתזכה למירב הקולות מחברי הכיתה –למעשה הרוב קובע .

בחירות כיתתיות

מהם הכללים עליהם יש לשמור בעריכת הבחירות בכיתה?

בחירות כיתתיות

כללים לבחירות הכיתתיות

1. כל תלמידי הכיתה זכאים לבחור
2. כל תלמיד בוחר פעם אחת בלבד
3. תלמיד צריך לבחור מפלגה שאיננה מפלגתו

בחירות כיתתיות

מה הם כללי/תנאי הבחירות במציאות?

בחירות כיתתיות

סעיף 5 לחוק יסוד הכנסת קובע כי כל אזרח ישראלי בן שמונה עשרה ומעלה זכאי לבחור לכנסת אם בית המשפט לא שלל ממנו זכות זו על פי חוק.

מדובר באחת מהזכויות העומדות בבסיס כל משטר דמוקרטי, המושתתת על ההנחה שהאזרחים בוחרים את נציגיהם במוסדות הנבחרים באופן תדיר ובדרך זו מעניקים לנבחרים את האישור לכהן ולהחליט החלטות הקשורות במדינה כולה.

בחירות כיתתיות

הבחירות הן דמוקרטיות רק אם יתקיימו בהן שישה תנאים הכרחיים, המבטיחים את מימוש עקרונות הדמוקרטיה:

1. כלליות: כל אזרחי המדינה ללא הבדל דת, גזע ומין, החל מגיל הנקבע בחוק, זכאים להשתתף בבחירות: לבחור ולהיבחר.
2. שוות: לכל בוחר יש קול אחד וערכם של כל הקולות שווה.
3. מחזוריות: הבחירות נערכות אחת למספר שנים, בהתאם לחוק. מחזוריות הבחירות קוצבת את תקופת שלטונם של הנבחרים.
4. תחרותיות: ההתמודדות בבחירות היא בין שני מתמודדים או בין שתי מפלגות לפחות.
5. חופשיות: כל אזרח ואזרחית רשאים להתמודד בבחירות בכפוף למגבלות הקבועות בחוק. הבחירות בין המועמדים מתקיימות באווירה של חופש לבוחרים ולנבחרים.
6. חשאיות - הליך הבחירות הוא חשאי, והבוחרים אינם חייבים לתת דין וחשבון על בחירתם.

מתוך אתר מט"ח

בחירות כיתתיות

הפעלת תלמידים פרונטלית

- המורה בוחרת שני תלמידים שיהיו רשמים, ויעקבו אחר תהליך בחירות הוגן .
- הרשמים יקבלו רשימה שמית של תלמידי הכיתה ויסמנו מי הצביע לאחר שנכנס מאחורי הפרגוד. על שולחן הרשמים תהיה תיבת ההצבעה אליה ישלשלו התלמידים את מעטפות ההצבעה.
- הרשמים בוחרים גם הם בסיום בחירת ילדי הכיתה.
- ספירת הקולות –הרשמים פותחים את תיבת הקלפי וסופרים בפני התלמידים את קולות המצביעים –המתח בשיאו....

הפעלת תלמידים מקוונת

- שאלון מקוון עם שמות הקבוצות .
- השתתפות תלמידים באמצעות קישור הצבעה .
- הצגת התגובות לשאלון ואת הקבוצה הזוכה.

בחירות כיתתיות

הקבוצה שקיבלה את מירב הקולות היא המפלגה המנצחת – אם יש שוויון מכריזים על שתי מפלגות כזוכות – חברי המפלגה "עולים" לנאום ניצחון בו מודים לבוחרים ומבטיחים להם, כי יפעלו למען הגשמת הבטחותיהם.

"מי שמצביע – משפיע" - משמעות ההשתתפות בבחירות – בסיום הצבעת התלמידים, המורה תסביר כי ההשתתפות בתהליך הבחירות היא השתתפות של התלמידים שנכחו היום בכיתה – באו היום להצביע – מי שלא הגיע היום פספס את ההזדמנות שלו להשפיע.
לא ניתן להצביע למפלגה שהקמת.

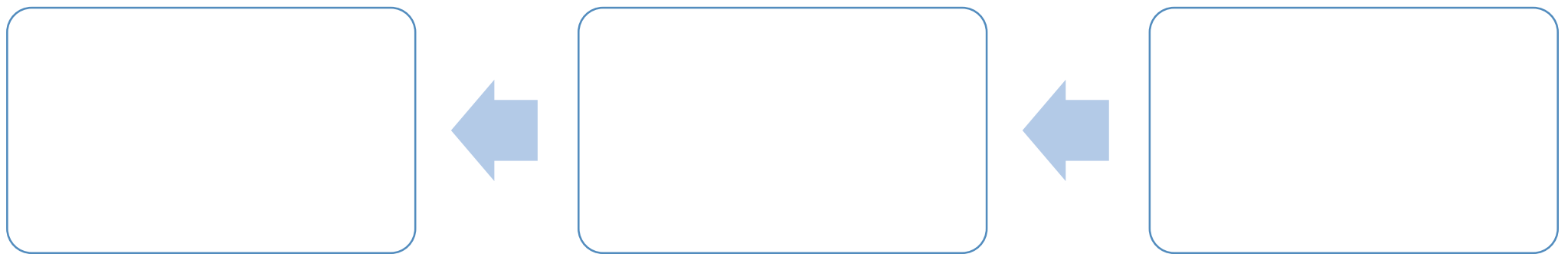

שיעור 6

מן הכיתה אל המדינה

מן הכיתה אל המדינה

סיכום התהליך שעברנו

מן הכיתה אל המדינה

הקבלת הפעילות בכיתה לתהליך הבחירות במדינה:

מדינה	כיתה
	עקרון שלטון העם ו הגדרת המילה
	דמוקרטיה
	מפלגה
	מצע מפלגה
	תעמולת בחירות
	עקרון הכרעת הרוב
	בחירות/הצבעה
	תנאים לבחירות

מן הכיתה אל המדינה

סיכום

האם נהניתם מתהליך הבחירות הכיתתי ?

בזכות מה נהניתם וממה לא ?

האם למדתם דברים חדשים תוך כדי התהליך ?

האם חשוב בעיניהם להשתתף בתהליך הבחירות ? למה ?

האם תרצו להיות חברי מפלגה כשיהיו גדולים?

